

Mas Aguilar

Navarcles

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Plaça Aguilar, 3

Coordenades:

Latitud: 41.7532
Longitud: 1.90383
UTM Est (X): 408867
UTM Nord (Y): 4622955

Classificació

Número de fitxa 08140 - 30
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Renaixement Barroc Contemporani Popular
Segle XVI-XVII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'interior presenta un estat avançat de degradació
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (acord ple Ajuntament 30/01/2001)
Número inventari IPA 16836
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Navarcles
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 20/05/2008 - 02:00

Descripció

És l'únic dels diferents masos d'origen medieval que van quedar integrats al nucli urbà que ha conservat l'autèntica fesomia d'un mas. Consta d'un cos de planta rectangular i coberta a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana principal. Té planta baixa més dos pisos, amb una estructura annexa a la part posterior corresponent a una cisterna. L'edifici estava compost per tres crugies i al segle XVII se n'hi afegí una quarta a la banda de llevant que podria haver estat una torre (sembla que la documentació parla d'un "baluard"). La façana té un portal adovellat i finestres adintellades. L'edifici, d'una qualitat arquitectònica notable, ha mantingut íntegrament les façanes i els volums. Els baixos conserven l'estructura tradicional, amb un sostre de vigues i restes d'una premsa, excepte en una de les sales que havia estat seu de la Creu Roja. Els pisos superiors han estat força modificats i tenen poc interès. A la part posterior hi ha un pati d'amplies dimensions, actualment en desús. Al costat de la façana hi ha un portal per on s'accedia al Cementiri Vell, situat darrera del pati de la masia.

Observacions:

Inscripció en una dovella del portal: 1590. En una finestra del segon pis: 1623. Al portal del Cementiri Vell: 1862.

Història

Al segle XVI el mas Aguilar era un dels importants de Navarcles i tenia la propietat d'una bona part del terme. Era el resultat de la fusió de tres masos: el Puget, el mas Maurell i el mas Torra. L'edifici tal com es pot veure actualment es devia construir al segle XVI, tal com indica una llinda de la porta, i el segle XVII s'amplià cap a llevant. Fins a finals del segle XVII els amos es deien Aguilar: després va passar a mans d'un hisendat de Moià: Baltassar Carner, i finalment a mans de la família Ubach i Balasch, de Rubí. Per tant, des de començaments del segle XVIII era una casa habitada per masovers. La importància de la casa feia que al davant hi tinguessin un pati gran d'ús privat amb coberts i tines. L'any 1932 l'Ajuntament va adquirir aquest pati amb l'ajuda d'una recapta popular i va urbanitzar-hi la plaça Aguilar. L'edifici fou comprat per l'Ajuntament i, fa uns anys, va acollir l'Acadèmia Oliveras i després l'Ambulatori i dependències de la Creu Roja.

Bibliografia

FERRER, Llorenç (1983). "El creixement urbà de Navarcles en el S. XVIII". Dovella, núm. 11. Manresa.
FERRER, Llorenç (1988-1990). "Plaça Aguilar". Col·leccionable d'història a A més a més: revista de Navarcles.

